

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15/-
CELOLETNO DIN 60/- ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTNINO / OGLASI PO
CENIKU / POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DIN 150/-
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA
V VČITELJSKI TIŠKARNI
ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO / ANONIMNI DOPIŠI SE NE PRIOBČVATEJO
POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906

VSEM ORJUNAM!

III. Kongres vseh Orjun, ki se je vršil v Zagrebu dne 10. aprila, mi je poveril težko nalogo — reorganizirati Orjuno. Nikdar se nisem branil poslovanja v organizaciji in tako sem sprejel tudi tega v veri, da me bodo pri mojem stremljenju podpirali z vsemi močmi vsi dobri Orjunaši. Prehodna doba do prihodnjega Kongresa ne sme postati doba mrtvila, nego mora biti doba odločnega dela vseh odborov. V prvi vrsti pa pričakujem, da bodo moje odredbe izvršene brez ugovorov, točno in v pravem času. Od vsakogar zahtevam

najstrožjo disciplino, a jaz bom pristopil k izvršenju naložene mi dolžnosti z geslom:

»ORJUNA NAD VSE!«

One, katerim je to geslo sveto, pozivam na pomoč. Ostali pa naj se me čuvajo, ker pri svojem delu ne bom dovolil nikomur me ovirati!

Nadejam se, da bo po sedmih mesecih Orjuna stopila pred Kongres povsem disciplinirana in vredna svojih velikih žrtev ter kličem vse njene verne druge na delo — »Za Nacijo!«

MARKO, Veliki čelnik.

Vstajenje.

Kakor je Božič praznik ljubezni in smrti, tako je Velika noč praznik — Zmage resnice nad lažjo, svetlobe nad mrakom, življenja nad smrtjo.

Tudi mi Orjunaši, poborniki narodnega in državnega edinstva slavimo letošnjo Velikonoč v znamenju zmage resnice nad lažjo, svetlobe nad temo in življenja nad smrtjo.

Kajti mi smo bili tisti, ki smo propovedovali od prve ure, da je edini spas naše zemlje v edinstvu naroda in države. Bili smo apostoli Jugoslovenstva in ljubezni do te zemlje in zato smo morali za zmago evangelija, ki smo ga izpovedovali, pretrpeti vse muke strašne poti na Golgato. Bili smo razžaljeni, opljuvani, ponižani, bičani, s trnjem kronani in naše duše so omahovale pod pezo spoznanja, da nas je ta narod, ki smo mu želeli priboriti lepših dni, psoval z izdajalci in odpadniki.

Naš narod je dober in blag. Samo zaupljiv je tako, da ga zavdajo zaupljivosti bijejo že vekove nepretrgane nesreče. Nam, ki smo zanj umirali, ni veroval, pač pa njim, ki so ga peljali v bratomorno klanje in ga varali s praznimi obljubami. Zgradili smo mu državo, on nas je za to opsoval in okamenjal. Njim na ljubo, ki so rušili svobodno njegovo državo, pa je zasovražil Jugoslavijo in ji želel smrt in propad. Je pač tak naš narod, da veruje raje farizejem in licemerem, ki mu propovedujejo sladko laž, kakor pa apostolom resnice, katerih pravično kri je klical nad svojo glavo.

Kakor nas je bolela zaslepljenost, vendar nismo klonili, ker niti za trenutek nismo prenehali verovati, da mora za nočjo priti dan in z njim spoznanje naroda. V naši veri se nismo varali, ker smo doživeli dan, ko so se četudi hinavsko, po-

klonili ideji narodnega in državnega edinstva i ti, ki so doslej odkrito zavajali narod na stranpota. Gospodje avtonomisti, mirotvorci in federalisti so šli v Canoso in zato je veselo naše srce ob letošnjem Vstajenju, ker kjub trenutnim temnim oblakom na nebu slutimo zoro prihajajoče Velike nedelje, v kateri bo zariša preko zemlje i naša himna — jugoslovenska pesem vere v edinstvo naroda in države gospodarsko močne, zunanji in znotraj meja politično sigurne in z urejenimi socialnimi prilikami. Farizeji in pismarji, ki so hoteli za vedno pokopati deset kilafer globoko našo misel, si trgajo oblaci in tresejo pepel na glavo, kar je najboljše znamenje, da naš čas prihaja.

Se se polnijo ječe z našimi brati in kleroseparatistični režim divja v vsej svoji besnosti. Toda to divjanje so krči na smrt obsojenega, ki ve, da navzlic vsem njegovim metamorfozam ne bo vzdržal in da bo končno padel pod premišljeno zanosnimi udarci bivših veleizdajalcev. Se so naši sveti prapori pokopani v osrčju naših skalnih gora, kjer se krijejo pred grabežljivimi kremplji onih, ki so kadili in molili črnožolte cunje in dajali zlate monštrance za železo. Vetrovi, ki vejejo z iztoka in zapada pa pričajo, da ni več daleč dan, ko bodo i oni vstali iz črnih grobov in zavihrali v ponos tistih, ki nezlomljivo verujejo, da leži samo v socialno pojmovanem nacionalizmu spas države.

V deželjo prihajo Vstajenje. Pomlad in z njima naš dan — Djurdjev danak. Mi smo se preko zime pripravili in naši meči so prekovani, da nas ne bo našel nepripravljenih čisto uro, ko bo zagrmelo in se stresla ob Vstajenju zemlja.

Letošnja pomlad bo di orjunaška, resna, polna življenja in novih del.

K solncu hočemo, za veliko idejo, ki nas dviga iz našega žalostnega umiranja in nam vlija novo zaupanje v novo, lepše življenje. Zavedamo se, da ne pojde brez žrtev, toda tudi veliki evangeli Njega Učenika in Odrašenika ni zmagali brez njih. Zmagal je le s tem, da je premagal trpljenje.

Na Oljski gori bridkih razočaranj in prevar smo že skoro klonili. Sedaj pa je vstala v nas nova velika vera, ki nam daje moč in voljo živeti, delati, boriti se in zmagati! S to vero Vstajenja gremo v Veliko noč. In zato bratje, ki ste z nami ene vere, da nam bo de vesela letošnja orjunaška Velika noč!!

A. V.

Aretacija Orjunašev v Mariboru.

Že delj časa so bili jeli izhajati v »Slovenca« krvavi članki proti Orjuni, ki so ofielnega klerikalnega izvora. Vedno je bil refren teh člankov, da je treba Orjuno razpustiti tudi v Mariborski oblasti. V sredo je izšel zopet takšen članek v »Slovenca«, ki ponavlja staro željo in servira javnosti zopet indijansko zavito gorostasnost. Istočasno tro-sijo klerikalci po mestu gorostasne vesti o tem in o onem Orjunašu. O dr. Irgoliču so poslali v vse časopise vest, da je že zaprt, čeprav je še danes na svobodi. Na pritisk politične oblasti je začela policija zapirati Orjunaše kar en mase in je sedaj v zaporih mariborskega sodišča okoli 10 Orjunašev, med njimi tudi Ob-lastni čelnik br. Reja. Vzroki so neznani. Teror je velikanski. Orjunaše še zapirajo najprej in zopet izpu-

ščajo. Vršijo so neprestano hišne preiskave in nihče ne ve zakaj. Ker je prišel ukaz za aretacijo oblastnega čelnika osebno od uglednega funkcionarja klerikalne stranke, je jasno, da ima stvar politično ozadje. Pritisk klerikalcev je strašen. Uradništvo z notranjim odporom izvršuje ukaze, ker jim grozi drugače klerikalna persekucija. Značilno je, da klerikalni kompetentni faktorji že na predvečer vedo, kdo bo drugi dan aretiran, oziroma pri kom bo hišna preiskava.

Ker ima sedaj že sodišče svojo besedo, nočemo vplivati na preiskavo, hodemo pa tem krepkeje odgovodili klerikalni lumpariji v nekaj dneh, ker se bo na objektivnih tleh sodišča takoj izkazala klerikalna perfidija.

V Jugoslaviji imamo še sodnike...!

Naš stari prijatelj »Slovenec« je postal zelo mogočen, od kar je vladno glasilo. Razumljivo je potem, da ne more pustiti v miru Orjuna, ki je protidržavna organizacija, ker se pač ne strinja z delom SLS, niti kadar je ta stranka v opoziciji, še manj pa, kadar so na vladi ministri, veliki župani SLS. Orjuna bo to nasprotovanje lahko prenešala, kajti gospodje od SLS niso bili še nikdar junaki, razven morda z jezikom in tudi to le takrat, če se čutijo popolnoma varne.

Dogodki v mariborski oblasti nudijo klerikalcem hvaležno gradivo za napade na Orjuno in za kričanje po njenem razpustu. Naj imajo veselje, ni pa okusno, če govore v tej zvezi o »sodnikih, ki ne poznajo ozira, če tudi je treba seči po osehah, ki se zde nedosegljive«. Kdor čita te besede, mora »Slovenčev« misel razpresti dalje in si misliti, da imamo v Sloveniji tud sodnike, ki poznajo ozire. Orjuna kot taka bi imela pač dovolj prilike napadati naše sodnike, državne pravdnike itd., saj so predsedili njeni člani že leta in leta po ječah. In vendar se do danes ni zgodilo, da bi Orjuna sodnike hvalila ali pa grajala. Sodnik je v izvrševanju svoje službe le sodnik in hvala Bogu res ne pozna ozirlov:

Če je Orjunaš kriv, ga obsodi, čeprav je naprednega prepričanja, če ni kriv ga oprosti, čeprav je somišljenik SLS. Vrši s tem je svojo dolžnost in ne zasluži niti hvale, niti graje.

Članek »Slovenca« o aretacijah v Mariborski oblasti moramo smatrati kot prav neslano brezaktnost, ki pa ima tendenco vplivati na delovanje pristojnega sodišča. Če je bil oblastni čelnik Reja aretiran, prav gotovo bo tudi obsojen, če mu bo sodišče krivdo dokazalo. Če pa mu krivde ne bo mogoče dokazati, ga bo sodišče pač izpustilo. »Slovenec« se očitno pripravlja že na prejšaj za slučaj, da bi bil Reja proti njegovemu pričakovanju z drugimi Orjunaši vred izpuščen. Govori o »nedosegljivih osebah« in namiguje, da spada tudi ubogi Reja med te nedosegljive osebe, katerim niti slovenski sodniki ne morejo priti bizu. Sočasno pa že sedaj namiguje, da bo vladna stranka SLS smatrala uboge sodnike kot odgovorne, če se jim ne bo posrečilo dokazati krivdo teh prokletih Orjunašev.

Mi smo mirni. Če je Reja kriv in je res storil nekaj, kar je po našem kazenskem pravu zabranjeno, bo nosil posledice in preстал svojo kazen, ki mu jo bodo naložili objektivni sod-

Vesele velikonočne praznike

želita vsem cenj. naročnikom in inserentom

UREDNIŠTVO in UPRAVA.

niki. Če pa ni kriv — in o tem smo prepričani — bo prej ali slej izpuščen in bo gotovo ostal nacionalist, pa naj bo mariborska Orjuna razpuščena ali ne. J. C.

O državnem ugledu.

Po mnenju »Slovenca« se mora Orjuna razpustiti radi državnega ugleda. Vsak mora biti vesel, ko vidi, kako zadnje čase naša SLS skrbi za ugled države, kako lepo je SLS s svojim vstopom v vladno postala državotvorna in patriotična, da skrbi za ljubezen do krajeve hiše itd. Vendar pa pridiguje SLS vse to le drugim, sama pa skrbi za državni ugled na način, s katerim se ne more strinjati nihče, ki ni njen partizan in popolnoma zaslepljen po njeni podli demagogiji. Za SLS ne obstojajo zakoni, ona jih tepta na ljubo partiji in partizanom. Kdor čita naše časnik, odkar je vstopila v vladno SLS, mora opaziti dan za dnem ceje kolone o onih nesrečnih državnih hlapcih, ki jih je državotvorna partija vrgla na cesto samo zato, da namesti svoje partizane. Ali koristi ugledu države, če se mečejo na cesto sposobni uradniki, ki so služili morda par mesecev manj kot 15 let, pa so s svojimi družinami na cesti, izročeni največji bedi in mizeriji? To odpušcanje v masah uničuje ugled države, ki stoji pred inozemstvom kot povsem korumpirana, saj ne spoštuje lastnih zakonov, saj postopa s svojimi nastavljenici tako, kot ne sme noben zasebni delodajalec postopati s svojimi uslužbenci. Ti zasebni uslužbenci se obrnejo lahko do sodišča, ki jih bo sigurno zaščitilo v zmislu obstoječih zakonov, reducirani državni uradnik pa je brezpraven!

Gotovo je zahteval »ugled države«, da je zastopnik SLS glasoval proti obtožnici, vloženi zoper R. Pašiča in druge korupcionista in to potem, ko se je SLS leta in leta borila zoper korupcijo in je bruhala žveplo in ogenj na beograjsko čaršijo. Seveda, ves boj je vodila SLS na papirju, dokler je bila v opoziciji, ko je prišla na vladno, je rešila korupcijo in jo rešuje tudi še danes s tem, da sodeluje v vladi z radikalno partijo.

Radi »ugleda države« je postal predsednik Oblastne skupščine kan-

LISTEK.

Pobratimu!

Oj brate, čemu so še vedno v dalje neznane uprte tvoje plave, oči sanjave? Mar res omahnila ti je v smrtne ure strašnem krču, kot iz bronca vilita roka, da brezmočna pa je na krvavo zemljo karabinka, neločljiva tvoja ta družica, ljubica edinka. Molčiš!

Ne čuješ, globoke žalosti prepolno osvetnikov, bratov v tugi, pesem preko Javornika peti, ki bil si mu gospod in kralj. Molčiš ti nemi vitez darovanja.

V molku smrtnem bil še si strašen, njim, ki so se zarili ob tvoje mrke Pivke bregih, kot volkodlaci v črne naše zemlje krilo. Molčiš in čakaš svojega in tvojih drugov poveljanja — Vstajenja!

Janez Trpin.

Judežu!

Ko je Jezus na Oljski gori še govoril z učenci, pride Judež in z njim mnogo hlapcev, ki so jih poslali veliki duhovni in farizeji. Imeli so svetilnice, plamenice in orožje. Judež jim je dal znamenje rekoč: »Kateriga bom poljubil, tisti je, njega primite in peljite na varno!« Ko je torej zagledal Jezusa, stopi k njemu ter reče: »Pozdravljen bodi Učenik!« In ga poljubi, Jezus mu odgovori: »Prijatelj! Čemu si prišel? Judež! Ali s poljubom izdajaš Sina Ovekovega?« Judež je šel in se obesil! Ti pa si umil svoje roke in danes upijejo

črne gomile do neba in bele kosti v cvetu mladosti poginuli v trinogovih kazematah ne najdejo miru, ker jih nisi samo izdal, nego še pljunil naje in na dežo za katero so oni prav vse darovali.

Judež, velik je tvoj cinizem! A še strašnejši pa bo obračun tisto uro, ko se bo nebo stemnilo in ko bodo morali mrtvi vstati za to, da izvrše to, češar živi niso bili zmogni!

Na rob predavanja dr. Kostova.

(Nekaj velikonočnih misli.)

Pred tremi leti se je pojavila med pariško slovansko kolonijo misel, da bi bilo treba ustvariti v tem centru evropske politike nekaj slovanski odbor, v katerem bi bili zastopniki vseh Slovanov, da bi 1. reševali na teh neutralnih tleh medsebojne spore v smislu sporazuma in tako blagodejno vplivali na razdražene domače in medsebojne spore, 2. da bi pred evropsko javnost skupno zagovarjali slovanske interese. Na čelu te akcije so stali

Čehi, pridružili pa so se jim takoj Rusi, Poljaki in Jugosloveni. Izšel je velik javen proglas — toda pokazalo se je, da čas še ni dozorel in akcija ni mogla priti do kakega posebnega razmaha, kar ni čuda, ako pomislimo na razliko med staro in novo Rusijo, ki je v Parizu v obeh smereh dobro zastopana in enaka dva različna svetova se v sedanjih prehodnih dobi borita tudi v vseh drugih nareidih. Izkušnje in razočaranja po svetovni vojni so nas izučile, da se moramo drugače uveljavljati v Evropi nego doslej in ta namen je imel nameravani Slovanski odbor v Parizu. Ako od misli ni bilo mogoče priti do dejanj, je to dokaz, da so realne razmere silnejše od visoko letečih načrtov in da bo treba še nekaj časa razreševati naša notranja vprašanja, preden bo mogoče nam pred Evropo stopiti kot celota. Ako dobra namera ni obrodila takoj sadu, to še ni dokaz, da je bila nepotrebna, bilo je že mnogo takih neuspešnih poskusov in se bodo pojavljali še, dokler se iz njih ne porodi, kar je v njih življenja zmož-

nega. Iz te velike akcije se je rodila ideja jugoslovenske skupnosti, kakor je o nji te dni govoril pri nas dr. Mladen Kostov.

Pravično je povdarjal govornik, da je treba v tem vprašanju predvsem iskrenosti. Čutil je n. pr., da so bili v Beogradu glede tega vprašanja bolj rezervirani nego v Zagrebu in v Ljubljani, ali v Mariboru in Celju. Mi vsi smo mu ploskali in v Mariboru so ga nosili na ramah. O iskrenosti g. dr. Kostova ne dvomim. Njegov govor je bil ognjevit, resnično navdušen in bolj pesniški nego političen. A to je pri vsaki ideji, ki hoče zmagati, da ji moramo dati najprej pesniškega navdušenja, kajti le taka ideja premaga življensko realnost. Zato tudi ni tako važno, da je g. dr. Kostov govoril bolj o tem, kaj hočemo, nego o tem, kako bi to dosegli. V življenju je druga stopnja vedno važnejša, a za agitacijo manj važna. Glavna stvar je vera, da je to važno in potrebno. In to je g. dr. Kostov dokazal z vso svojo iskrenostjo, zato je odnesel uspeh, s katerim more biti zadovol-

delabrski govornik, iz istega vzroka je moral postati šef prosvetne uprave v Sloveniji dr. Karel Capuder!

Za ugled države je skrbel »Slovenec« dokler je bil v opoziciji s svojim uprav protidržavnim pisanjem. Njegovi članki so slikali našo državo kot povsem gnilo in poginulo zapušeno zgradbo, ki naj postane čimprej plen svojih sosedov. »Slovenec« je blatil vse naše ljudi z najogabnejšimi očitki on je pljuval na vse javne delavce — nesomišljenike in dokazoval, da sploh nimamo poštenih ljudi. Vse to je delal »Slovenec« radi »ugleda države«, isto dela danes, ko sta poštena le SLS in NRS, vsi drugi pa nepošteni.

Orjuna je ponosna, da na ta na-

čin ni nikdar skrbela za ugled države, marveč je to storila na način, v katerem se gospodi od SLS niti ne sanja ne, pa makar so na ministrskih stolčkih, ker ji tišči, ki vedo za to delo Orjune niti toliko ne zaupajo, da bi ji poročali o njem. Če se hočejo gospodje od SLS prepričati o tem ugledu Orjune, naj se informirajo pri generalu Bodreru ali konzulu Gavottiju, lahko se informirajo tudi pri koroških nemških ali pa še kje drugje v krajih, do katerih sploh ne seže njihov duševni horizont. Mi ostajamo kljub kritiki in nezadovoljstvu »Slovenca« mirni in bomo vztrajali na svoji poti do končne zmage s pomočjo naših prijateljev, katerih sovražnik je »Slovenec« še izza časa, ko je pisal o krvavi in ne-močni srbski vojski!

III. kongres Orjune v Zagrebu.

Za 10. april je bil sklican Kongres vseh Orjun, ki je imel nalogo poročiti obračun za vse dosedanje šestletno delo Orjune in rešiti vprašanje nadaljnjega dela. Politične prilike in stanje v zemlji, kakor tudi v pokretu samem, so zahtevale temeljitega pregleda in skiepanja o prevažnih vprašanjih za nadaljnji obstoj in razvoj organizacije.

Potek Kongresa je pokazal, da se zanimajo vsi Orjunaši od Prepsanskega jezera pa do Jesenic z mladeniško intenzivnostjo za razvoj Orjune in da je ta poleg političnih uspehov, dosegla i ustvaritev samostojnega orjunaškega tipa, ki bo gotovo postal v kratkem času na naši javni pozornosti činitelj, s katerim bodo morali resno računati vsi, ki jim je dana v roke usoda naroda.

Slovenski Orjunaši smo o III. Kongresu izrekli svoje mnenje že ob priliki našega poslednjega članka v »Orjuni«, v katerem smo se ozirli na sedanje delo in uspehe Orjune ter začrtali smernice, po katerih mora Orjuna, ako hoče ostati verna svojim nalogam in veliki misli, katero je prevzela z geslom: »Vse za Nacijo!« Po poteku in sklepih Kongresa moremo z zadovoljstvom konstatirati, da so bili naši pogledi povsem pravilni in da se je z našim mnenjem solidarizirala velikanska večina vseh po delegatih prisotnih organizacij. Spričo požrtvovalnosti in ljubezni Orjunašev napram organizaciji verujemo, da se bo posrečilo i program katerega smo zastavili in očrtali izvršiti in da se bo z zopetno upostavitvijo absolutne discipline in najkrepkejših vez med vodstvom organizacije in poediniimi podrejenimi edinicami pričela doba, ko bo previdarno izrečena orjunaška beseda pošteno zalegla pri onih, na katere bo naslovljena.

Potek Kongresa.

Po predhodni seji Glavnega odbora, ki se je vršila že v soboto, dne 9. aprila v prostorih Akademске Orjune, se je pričel prvi Kongres v nedeljo, dne 10. aprila ob 10. uri dopoldne v Kazini Tuškanac. Kongres je otvoril br. predsednik dr. Ljubo Leontić, ki je uvodoma pozdravil vse zbrane delegate, zastopnike 327 organizacij od Bitolja do Jesenic in od Splita pa do Subotice. Po uvodnem pozdravu je predlagal Kongresu, da se pošlje pozdravno brzojavko Nj. Veličanstvu

Dr. Kostov je govoril in pozdravljaj v imenu bolgarskega naroda. Misli je to iskreno in mi smo iskreno sprejeli njegove besede in pozdrave. Žal, da je o tem pesniška retorika mnogo silnejša nego resnična politika. Vemo in verujemo, da je v Bolgariji mnogo ljudi, ki so istih misli z dr. Kostovom, a mnogo je tudi takih, ki so nasprotnega mnenja. Nas bi veselilo, ako bi mogli reči, da je dr. Kostov govoril v imenu večine bolgarskega naroda. In tudi, če ne večine. Kajti vsaka velika ideja ima izpočetka le malo pristašev in vsaka dobra ideja si je morala priboriti šele proti ljudski zaslepljenosti svojo pravico do življenja. Kar moramo predvsem z veseljem konstatirati je to, da je ideja živa, kajti le žive ideje morejo najiti toliko odineva v široki javnosti, kakor ga je našlo predavanje dr. Kostova. Morebiti so zadnji dogodki to idejo le še poživili. Italijanska nevarnost nas je zopet enkrat vzdramila iz narodne zaspanosti in strankarske zaslepljenosti. Prišla nam je misel, da bi se mi, ki se znamo in smo se od nekdaj znali — tako ju-

na in mestoma prav orjunaška debata, v kateri so nastopali bratje za in proti predlogu depolitizacije Orjune in dovolitvi zopetnega vstopa posameznih orjunaških funkcionarjev v direktno politično borbo, v kateri izmed obstoječih jugoslovensko orientiranih strank.

Tako je govoril proti predlogu br. dr. Medina, predsednik Orjune Šibenik, ki je zastopal stališče, da treba hoditi i v bodoče po starih potih in samo se počajati akcijo med narodom ter pridobiti novih članov med širokimi plastmi.

Njegovim izvajanjem je premišljeno in naravnost dokumentarčno ugovarjal podpredsednik Direktorija br. Niko Bartulović, ki je podal čisto realno sliko stanja pokreta v vseh oblastih in na vseh področjih udeleženosti posameznih organizacij. Kakor so bile deloma te njegove konstatacije grenke, pa so bile izrečene tako močito in orjunaško odkrito, da ni bilo potreba i ostalim bratom, ki so pledirali za misel reorganizacije Orjune, izgubljati še posebej dosti besedi.

Stališče br. Medinija so zagovarjali bratje oblastni odbornik dr. Irgolič, profesor Mile Pavlović, komesar Orjune Beograd inž. Miloš Radojlović, predsednik Orjune Beograd dr. Miodrag Dimitrijević, urednik »Orjune« Beograd, br. Uroš Bječić, zagrebški oblastni čelnik br. Ante Melada in br. Jurjević, predsednik Akademске Orjune Zagreb.

Proti njihovim nazorom o bodočem delu Orjune pa so govorili bratje: dr. Cepuder, Dolfo Ogrizek in Marko Nani, ki so se priključevali izvajanjem br. Nika Bartulovića, za-

htevali reorganizacijo Orjune in odobrenje sklepa Glavnega odbora vseh Orjun, da smejo posamezni funkcionarji delovati i v poedinih jugoslovensko orientiranih strankah v smislu orjunaške ideologije.

Po sprejetju absolutorije Direktoriju je bilo odrejeno glasovanje o potrebi takojšnje reorganizacije Orjune, ki je bila sprejeta z veliko večino glasov. Kot reorganizatorja pa je imenoval Kongres br. Velikega čelnika Marka, kateremu je votiral neograničeno polnomočje, da s pomočjo svojih zaupnikov prevede v teku šestih mesecev strogo disciplinsko reorganizacijo Orjune in da po tem razdobju skliče v roku enega meseca IV. Kongres Orjune, na katerem se bo končndveljavno sklepalo o bodočem delu Orjune, načinu njene taktike in izvolilo novo vodstvo. Reorganizacija obsega vse edince Orjune od Direktorija, preko oblastnih pa do mestnih odborov. Člani Direktorija ostanejo kot svetovalci velikemu čelniku pri njegovem izvajanju reorganizacije Orjune.

Ker je bil s tem sklepom Kongres kot tak zaključen, je povzel znova besedo še enkrat br. predsednik dr. Ljubo Leontić in se zahvalil velikim prijateljem in podpornikom Orjune bratom Franu Petrinoviću, Pašku Baburici in ostalim našim južno-ameriškim emigrantom. Njegovu zahvalu je zbor sprejel z burnim odobravanjem, nakar je predsednik dr. Ljubo Leontić zaključil Kongres, katerega prave sadove bo moči opaziti na prihodnjem Kongresu nove in prerajene Orjune.

A. V.

Slabo poslovanje v državnih uradih.

»Orjuna« z nemilo strogostjo šiba vse hibe, ki so se zaplodile v našem javnem življenju in ki toliko škodujejo našemu narodnemu gospodarstvu. V objavljenih člankih je navedla že najraznovrstnejše vzroke tega slabega poslovanja. Dotaknila pa se ni še sledečega dejstva, ki tudi ne malo prispeva k derutnemu stanju v vseh granah državne uprave.

Organi raznih uradov delajo med seboj brez vednosti svojih načelnikov in to zavoljo tega, ker se raznim gospodom ne poljubi delati iz lenobe ali pa iz neinteresanosti za stvar samo. Kake so motnje nastale zbog tega, ni potreba na dolgo razlagati. Avtoriteta načelnikov stoji pod kritiko in je njih edina funkcija menda to, da nosijo lep titel načelnikov, sprejemajo mesečno plačo in štejejo leta, ko bodo mogli mirne duše stopiti v pokoj s polno pokojnino. Podrejeni jim organi morajo sami izdelovati načrte, sestavljati razna poročila in proračune ter se zadovoljiti s tem, da delo njihovega una podpi-

še načelnik, ki navadno niti ne pogleda, kaj je podpisal. Še ljubeša pa mu je seveda, če se ti podrejeni činitelji pomenijo med seboj kar telefonski in da se mu potem ni potreba niti podpisati in nositi tako vsaj nekaj odgovornosti, če bi ga podrejeni »polomili«. Gotovo je, da na ta način izdelani načrti čisto niso zahtevam in predpisom odgovarjajoči in da se podrejeni, ki so jih sestavljali, zmotijo, ker niso prejeli nikakih navodil. Značilno pa je pri tem to, da v takih slučajih načelniki zvrčajo vedno vso krivdo na podrejene, dočim dobre uspehe redno pripisujejo v dobro svojega računa.

Vse to čudno postopanje ima le prečesto izvor v tujerodstvu teh gospodov načelnikov, ki hote ali nehotе delajo s tem nekako pasivno resistenco. Upamo, da bo po kurzu, ki ga je pričela uvajati sablja, nastopil obračun s temi pijavkami in da jih bo v kratkem poslala tja, kamor bi spadali že leta 1918.

Žel.: Ros.

Po zagrebškem kongresu.

Že iz poročil, ki so jih priobčili dnevniki, izhajajo, da zagrebški kongres ni izpčal svojega dnevnega reda. Preostale točke in to zlasti glavno točko: ono o stavu Orjune napram političnim partijam in sodelovanju Orjunašev na političnem polju bo moral rešiti prihodnji kongres, ki se mora sestati najpozneje do 10. novembra t. l. v Zagrebu.

Pomen tega sklepa in razlogi, ki so bili za ta sklep merodajni, se ne dajo obravnavati povsem odkrito v javnem časopisu. Čeprav Orjuna nima nobenega povoda skrivati se za štirimi stenami in trositi ljudem pesek v oči. Toda gre za strogo interne razmere v organizaciji, katerim bi javno razpravljanje po časnikih le škodovalo.

naško biti med seboj, znali boriti morda tudi skupno za nas vse proti našemu skupnemu sovražniku. Ta misel je zdrava in menda ni nikogar, ki bi ne spoznal, da bi bila prav tako koristna vsakemu kakor vsem.

Edino ta živa ideja bi mogla uničiti drugo tudi še vedno živo misel — to je: bolgarska revanža.

Jugoslovenska Makedonija bi bila rešen izhod iz sovražnega kroga, ki ga je skoval okoli nas gospod X. A pot do te Makedonije vodi preko Srbije.

G. dr. Kostov se je dotaknil tudi zgodovine: morebiti marsikomu zelo neznane. Bila bi naša dolžnost, da čim bolj širomo povsod poznanje naše, t. j. balkanske zgodovine, posebno v preteklem stoletju. Spoznali bi pri tem etape našega nacionalnega osvobodjenja. Te etape je prešel skoraj vsak evropski narod. Iz njih bi spoznali tudi vsaj v obrisih našo pot v bodočnost. Naša — oziroma Napoleonova lirija — je bil zarodek skoraj tujega izvora — Karadjordjeva vstaja je bila temelj — hrvatsko-slovensko flirstvo je bila priprava zapadnega — kneza Mihaj-

la načrti — priprava vzhodnega dela za bodočnost. Bosansko-hercegovska vstaja je bila preskušnja dotednjega našega razvoja. Balkanska vojna je bila poprava male zmote preteklosti, ki je postala za nas usodna. Pitali smo jo krvavo. Svetovna vojna je imela biti sinteza naših sil. Preskušnja stoletne vzgoje smo razmeroma slabo prestali. Zato smo le s težavo dosegli drugo etapo, našo sedanjo državo SHS. Ljudje, ki gledajo na naš razvoj samo s stališča nekakih »sporazumov«, so mislili, da bi lahko pridelali še eno črko — B. In bi se imenovali SHSB. Toda naš problem je globlji in kakor je z SHS rešen nepopolno, tako bi postal s pridatkom četrte črke še nepopolnejši in kompliciranjši. Zato je treba pri misli na našo nadaljnjo etapo uravnati smer. Dobro je, da nas uče misliti drugi, ako nečemo misliti sami. Zunanja nevarnost je bila tak pouk — a bilo bi slabo, ako bi iskali združenja samo v ta namen. Treba bi bilo iskati globljih notranjih vzrokov. Dokler ni urejena druga etapa, je težko misliti na prehod v tretjo.

RADIO aparate in materijal

edino pri

FRANC BAR, Ljubljana.

Kljub temu pa lahko priznamo in povdarimo, da je ta nedovršeni kongres dosegel velik in od vseh pravih, načelnih Orjunašev z največjim navdušenjem pozdravljeni uspeh, to je sklep, da se izvrši totalna in rigorozna reorganizacija naših vrst. Pomen tega sklepa pozna vsak, ki ve za cilje in smotre naše organizacije, ki je po svojem bistvu nadstrankarska in v naših razmerah tudi protistrankarska bojna organizacija. O strukturi in delovanju take organizacije pa morejo in smejo odločati le najboljši njeni člani, torej le Orjunaši, ki vrše svoje dolžnosti napram organizaciji brez vsakega pomisleka in brez vsake najmanjše izjeme, torej le njeni vsestransko preizkušeni člani. Sklenjena reorganizacija naj ugotovi, koliko takih članov ima organizacija v vsej državi in poskrbi, da odpade iz organizacije vse ono članstvo, ki je članstvo bodisi le na papirju, bodisi le z jezikom. Članov, ki nosijo pač naše značke, ki so Orjunaši le v njenem stanju ali pa izrabljajo svojo pripadnost k organizaciji pri razračunavanju s svojimi osebnimi nasprotniki, ki pa ne vrše svojih osnovnih dolžnosti napram organizaciji, ne potrebujemo, oni so le naš balast in naša sramota. Če so nam do danes veliko škodovali, če je vsled njih ugled organizacije veliko trpel, se mora to za bodoče pod vsakim pogojem in za vsako ceno onemogočiti. Orjuna bo vršila svoje delo in dosegla svoje cilje in tedaj, če bo njeno članstvo homogena in disciplinirana masa, pa naj bo ta masa še tako maloštevilna.

Kongres je pravilno ugotovil, da je nevarnost komunizma in separatizma za državo v glavnem minula. So še komunisti, kljub svoji dobri organizaciji in požrtvovalnosti pa ne tvorijo več resne nevarnosti, čeprav se jih ne sme pustiti iz oči. Separatizem se je pa zrušil s trenutkom, ko je postal Radić minister in glasoval celo za proračun ministrstva vojne in mornarice ter postal bolj papežki kot papež sam. Seveda dviga separatizem vedno še svojo glavo in čaka le na ugodno priliko, da se približa svojemu cilju: uničenju države potom spremembe ustave na federalistični podlagi. Orjuna bo morala take pojave vedno pazno zasledovati, toda to opazovanje ne more tvoriti več njene glavne naloge. Ta naloga leži danes v moralnem prekrvaženju našega naroda z ideologijo principielnega jugoslovenstva potom podrobnega dela med našim narodom. To kulturno delo, to ustvarjanje jugoslovenskega tipa in uveljavljanje v vsem glavnem življenju, v vseh organizacijah in zlasti v parlamentu, to delo je naša dolžnost. Tako dolgotrajno, naporno in vsaj v začetku prav malo hvaležno delo pa more vršiti le enotna organizacija, sestavljena iz naj-

Stroji za špičenje svinčnikov.

THE REX CO., Ljubljana.

ljen in zadovoljni bi bili tudi mi, če bi mogli verjeti v iskrenost — poslušalcev. Videli smo — kar nas je veselilo — na zborovanju vse stanove, vse stranke, vse znane politične obraze. Vsi so iskreno ploskali, toda ta iskrenost je prihajala iz različnih naziranj glede našega državnega in nacionalnega vprašanja. Iz govorov, ki so jih govorili razni naši politiki vemo dobro, da je zanje ljubezen do Bolgarov bila samo odmev sovražstva do Srbov; zato je n. pr. ploskal hrvatski federalist iskreno navdušeno v nadi, da bi ideja g. dr. Kostova pomagala federalističnemu hrvatstvu do zmage; istotako je ploskal iskreno navdušeno pristaš SLS, ker je za iskrenimi besedami dr. Kostova videl svojo slovensko avtonomijo. Jugoslaviija od Črnega do Jadranskega morja — to je gotovo lep cilj — a dokler ta cilj nima osrednje baze, na kateri bi se mogel uresničiti, bo še dolgo ostal — samo cilj. Zato smo jugoslovenski nacionalisti ploskali v polnem prepričanju, da je ideja dr. Kostova jugoslavlje močnega le na podlagi, ki jo gradi jugoslovenski nacionalizem.

Pred nami je zopet slovanska Velika noč. Ne moremo reči, da je mnogo veselejša od prejšnjih. A zdi se, da se rane preteklosti celijo. Treba bi bilo delati na to, da ne zadajamo novih. Z rešitvijo našega vprašanja v smislu dr. Kostova bi izlečili samo eno veliko rano slovanstva. Gotovo bi tudi to mnogo

boljših sinov našega naroda, iz ljudi, ki poznajo samo dolžnost in ne zahtevajo nikake nagrade.

Sklep kongresa o reorganizaciji ima torej velevažen pomen. Njegova točna izvedba bo naša organizacija vsaj za trenutek morda številčno oslabilila, bo jo pa na vsak način moralno okreplila. Ni torej dvoma,

da bo članstvo pri tej reorganizaciji sodelovalo z največjim veseljem in podpiralo svoje vodstvo brez ozira na event. osebne žrtve. Tako reorganizirana Orjuna bo lahko mirno in pred vso javnostjo sklepala v na daljšem delu in bo svoje sklepe tudi lahko izvršila kljub vsem oviram od strani partizanov, separatistov in korupcionista. I. C.

Streljaške družine.

Streljaška družina Logatec. Dne 24. aprila 1927 ob 16¹⁵ uri se vrši v gostilniških prostorih g. Ivana Riharja v Gor. Logatecu ustanovni občni zbor Streljaške družine Logatec z nastopnim dnevnim redom: 1. Otvoritev občnega zbora po predsedniku. 2. Nagovor delegata. 3. Tolmačenje in čitanje pravil. 4. Vpis in sprejem novih članov. 5. Volitve. 6. Skupščina. Vse okoliške organizacije se vabijo, da se z ozirom na važen pomen ustanovitve Streljaške družine in ki išče v njej nekih tendenc, katerih nima!

Streljaška družina Mirna priredi v kratkem kombinirane terenske vežbe na Kumu, zvezane z maršem iz Mirne na Kum. Čudimo pa se le gotovemu funkcionarju, ki zavestno zavira delo te marširajoče Streljaške družine in ki išče v njej nekih tendenc, katerih nima!

Občni zbor kranjske Streljaške družine. Preteklo soboto zvečer se

je vršil v »Narodnem domu« redni občni zbor kranjske Streljaške družine, te važne institucije, ki ima velik državno-obramben in strelski vežbalen pomen. Zbor je otvoril in vodil predsednik ravnotej g. Franjo Sirc. Poročila društvenih funkcionarjev so bila soglasno sprejeta. Volitve v novi odbor so prinesle sledeči rezultat: predsednik žandarmerijski kapetan II. kl. g. Milan M. Kovičič, podpredsednik ravnotej g. Franjo Sirc, tajnik g. St. Košnik, blagajnik g. Drago Repič, odborniki: gg. prof. I. Kolar, prof. Franc Korbar, narednik H. Ločniškar, Dušan Pirc, Ig. Reš in I. Smole, pregledniki gg.: sreski poglavar vladni svetnik J. Znidarčič, direktor Košnik in Rica Mayr. Pri skupščini se je razvila obsežna debata o organizaciji in pričetku strelskih vaj, o napravi strelšča. Odbor je pooblaščen, da napravi čim prej vse potrebne korake, da stopi organizacija k svojemu delu.

Naš pokret.

Gorica. V petek dne 22. t. m. se vrši ob 20. uri sestanek v običajnih prostorih. Pridite zanesljivo vsi! **Vodja.**

Lastovski bataljon Orjuna s sedežem v Dubrovniku je priredil bataljonsko dobro uspešo vežbo v okolici Dubrovnika v nedeljo, dne 10. aprila.

Orjuna Sučurac je imela 3. t. m. sestanek, kateremu so prisostvovali polnoštevilno njeni člani. Dnevni red sestanka je bil Kongres.

Orjuna Maribor sporoča vsemu svojemu članstvu, da so uradne ure za člane vsako sredo od 7.—8. ure zvečer v tajništvu Orjuna Maribor v »Narodnem domu«, III. nadstropje. Članstvo zamore v tem času dobiti vsa pojasnila v omenjenih prostorih. **Tajnik.**

Mariborski Orjunaši so se na poziv Oblastnega odbora korporativno udeležili nadvse uspešnega manifestacijskega zbora dr. Mladena Kostova za ujedinjenje vseh Jugoslovenov v Veliko Jugoslavijo.

Kronika.

ODREŠENIKU.

Na našo zemljo svoj paradiz spet trosi pomlad na poletu, a Ti je ne čutiš, Ti le molčiš, kot ne bi žil nikdar na svetu.

O vem, Učitelj, zakaj molčiš, zakaj si otožen in jezen: zastoj vse trpljenje in trnje in križ, zaman Tvoja veleljubezen!

Nasledniki Tvoji so nauke že, kar dal si jih, vse pozabili, a če jih še nisi, jih rabijo le, da vrat bi upornim zlomili.

Zdaj versko — brezverski Rim je simbol prevzetnosti puhle, bahaštva, zavisti zahrbne in bolj in bolj tlačitelj svobode, netitelj sovraštva.

Iz večnega Rima se thymjan kadi mogotcem pod nos samopašnim, zaščite nobene tam najti ni zatiranim in siromašnim.

Tam v Rimu načrt se je vražji rodil: moj narod, ki najbolj Te ljubi.

pripomoglo k našemu skupnemu vstajenju, kajti naših ran je mnogo in S. Gregorčičeva »Velikonočna« je še vedno resnična pesem... »Stoletja trpel je veliki trpin...« In še trpi na svojih lastnih ranah. Poljsko-rusinsko vprašanje, madžarske tradicije, Rusija... Vse to čaka zdravnika — časa. A čas ne ozdravi vsega, ako se ne ozdravijo ljudje. Oni so potem — junaki svojega časa. Zato naj za letošnja S. Gregorčičeva geslo, s katerim končuje svojo »Velikonočno«:

Zatorej mi, bratje, pripravljajmo zdaj, to slavno slovansko bodočnost...

V tem znamenju vsem Jugoslovenom dobre volje, ki so iskreno, pošteno in navdušeno sprejeli idejo bodoče Velike Jugoslavije od Črnege do Jadranskega morja, naš slovanski: **Hristos voskrese!** Naj jih ne moti delstvo, da so pred 10 leti prav tako navdušeno prisegli na Jugoslavijo, ki so jo potem marsikdaj zatajili. Sam Peter je zatajil Gospoda in vendar je postal skala, na katero je zidal svojo cerkev. Zato pri vsem navdušenju nismo opti-

misti, a verujemo v zmago nacionalne ideje, ki pa more in mora biti le ena, t. j. **jugoslovanska.** I. L.

Klic robov.

Solnce sije in narava se budi. Iz popkov poganja cvetje. Vesešmo se solca in vesešmo se pomladi. Toda čujejo se iz te vesele narave, ki vstaja k novemu življenju, pogrebni glasovi. Ostro udarjajo ti glasovi in žalostno odmeva njih glas. Slišim njih jek in besede mi udarjajo razločno na ušesa: »Svoboda, svoboda!»

Gledam žalostne obraze mater in očetov. Ostre poteze skrbi se režejo v njihova lica. Iz pogleda čutim njih bol in iz obrazov berem njih misli: »Jezik nam hočejo vzeti in otroci ne bodo znali našega jezika.«

Gledam mladeniče in dekleta oprtane s culami. Mrko zro v tla in njih korak je počasen. Ne sliši se petje, ne razlega se vriskanje po vasi. Le solze se jim leskečejo v očeh, a ustnice tiho izgovarjajo zadnji pozdrav.

Demagoštvo je »Slovenca« protest proti izplačilu težkih 42 milijonov dinarjev na račun familije Njegoš, o katere plodonosnem delu za Črnogorci govori najbolje nadvse obupno stanje v Črni gori. Ne bomo se spuščali v rekriminacije na račun te družine, kateri člani so v času, ko so umirali najboljši sinovi našega rodu v borbi za sleherni ped zemlje, prostodušno razgovarjali s kletimi sovražniki in jim izročali na milost in nemilost narod ter zemljo. Pribijamo pa, da je takozvana likvidacija razmerja napram familiji Njegoš z navzlic sedaj podarjenim 42 milijonom še vedno zelo problematična, ker ni nikaka tajnost, da bodo s temi milijoni poravnani oni dolгови, kateri so bili narejeni v zakladnici zavezniške Italije v času, ko so se nekateri mislili, da se bo dalo s pomočjo Pliamenčevih odmetnikov oboriti jugoslovanski režim v Črni gori in uvesti zopet patriarhalni despotizem »gospodara«. Ako ste že sklenili likvidirati črnogorsko pitanje z blaginjskimi nakaznicami v dobro puntarjev in ljudi, ki so zakrivali, da se danes šopiri v Skadru in Postojni vojska zeta gospodara, potem to odkrito povejte in nikarte tega ne odevajte še v plašček eminentno patriotskega dela. Posebno še ne vlačite v to Črnogorcev, ki so videli v Beogradu spas svojega rodu že tedaj, ko ste vi se pritiskali uslužno kljuko po dunajskem dvoru in poljubljali škornje avstrijskih generalov, vse preje, kakor zadovoljivo afero celo najvišjega predstavnika naše zemlje, od katerega edinega pričakuje Črna gora mladincev in ere podgoriške Velike narodne skupščine, še edini spas.

Črnogorcem treba danes cest, vodnjakov in železnic, ne pa likvidacije vprašanja dinastije Njegoš, s katero so oni obračunali leta 1918. v oktobru in na krvavi Božič.

Z gradnjo treh železniških prog v Sloveniji se ponašajo naši klerikaici in kažejo na program izgraditve teh prog s posebnim ponosom. Kakor je sicer nam glavno to, da bodo sploh pričeli graditi te tri zvezne proge, tako pa moramo pribiti, da so bile sile, ki so ustvarile pogoje za izgradnjo teh treh prog vse druge, kakor v Jugoslovanskem klubu in da imajo skoraj več zaslug zanje Italijanski bersaglieri na albansko-jugoslovanski meji, kar sicer vedo i Slovenčevci sami.

Smetana. Smetana je tista tzv. višja družba, ki se razpase pri vsakem narodu in živi nekako od zaslug svojih prednikov. Že zadnjič smo čitali pismo dr. Reissa o beograjski smetani, to je tista mladina, ki nima smisla za resne naloge življenja, ki ji je tuje, kar je v narodu velikega, ki živi samo od importirane kulture in misli, da je dolžnost

moj narod, ki veke je suženj bil zapisan je splošni pogubi.

Že zopet gospod — bog vojskanih trum rožlja zadovoljno z orožjem, vse bližje prihaja že bojni hrum in mi smo v krogu vse ožjem.

In kedar naval bo sovražnih krdel s krvjo naše kraje poplavljal. Tvoj veliki žrec bo tujar nadel in klanje, uboj blagoslavljal. —

Radivoj Peterlin-Petruška.

naroda in države, da skrbi zanjo, kakor da bi bila ona najvažnejši del naroda. Ravno v tej smetani je vir vse korupcije in degeneracije. Zanj ne eksistira domača zgodovina, ne narodni heroji, ne pesniki, ne literatura, ne narod in niti politika ne, v kolikor ne služi njim v korist. To je naš švicarski prijatelj dobro opazil. Kultura te smetane obstoji v plesu in sportu, v kinu in kabaretu, v špekulaciji in protekciji. Razpasla se je veliko prezgodaj po naši še tako mladi državi in dolžnost zdrave, narodne in nacionalne mladine bo, da jo čimbolj uničuje in onemogočuje. Ta smetana se je pokazala zopet pri gostovanju plesalke Pavlove v Beogradu, kjer je ob horendnih cenah dvakrat napolnila gledališče in bi ga bila še tretjič, ako bi bili predstavo dovolili. Za par plesnih večerov, ki vendar ne moreta nuditi »višek umetnosti«, če tudi pleše ruska in svetovna plesalka Pavlova, je imela ta smetana na tisoče dinarjev, do čim je bilo skoraj ves teden gledališče prazno in bi je zaman iskali v gledališču, kadar se igra domača drama ali opera. **Ruska smetana je že zaplesala svojo državo, kar naj bo svarilen zgled za vse, ki žive iz žuljev in žrtve naroda. Zgodilo se je, da je pri oficirskem izpitu padel kandidat, ki ni imel pojma o sv. Savi.** Tudi ta je bil iz tiste smetane, ki misli, da ji ni treba poznati domače zgodovine in ji je vsaka pariška novost važnejša od vseh narodnih tradicij. Smetana je naraven pojav, a dolžnost narodne vzgoje in vse javnosti je, da pazi na to, da se ne razpase tako, da onemogoči zdravno vrenje in se usmradi. Uniči jo navadno — revolucija. Nacionalistična mladina, ki je cvet zdravega, krepkega in borbenega naroda, mora čim najbolj zatirati te vrste pojave, kajti le zdrava, v domačem duhu vzgojena inteligencija ima v narodnem življenju svoj pomen in za more vršiti svoje delo le, če ji ga ne onemogočuje smetana, ki živi v domišljiji, da mora biti vedno na vrhu, čeprav je lahka, puhla in prazna.

Tombola. Osrednje društvo nižjih poštinskih uslužbencev krajevna skupina v Ljubljani priredi, kakor običajno vsako leto, tudi letos svojo veliko četrti dobrodelno javno tombolo, in sicer z desetimi glavnimi tombolami in z več manjšimi dobitki, v korist onemoglih bolnih članov, vdovam in sirotam. Tablice bodo prodajali vsi pismonoši in trafike od 15. t. m. dalje. Cena tablice je 2 Din. Prosimo tudi letos blagohotne naklonjenosti slav. občinstva.

»Kozjakovo pogorje« je naslov praktičnega vodiča za letovišča, kopališča, prirodne in druge znamenitosti v lepem Kozjakovem pogorju. Sestavil jo je neumorni naš Rudolf Badiura, ki zbira kakor mravlja potrebni material in podaja našemu ljudstvu vodiče, katerih bi bili vselej i drugi večji in mogočni narodi. Z ozirom na dosedanja dela Badiure in širok krog čitateljev pa bi želeli, da bi bilo i pričujoče delo spisano v srbohrvaščini, ker je danes, ko prihaja vedno več bratov Srbov in Hrvatov med nas, to s praktičnega stališča priporočljivejše nego slovenščina. Obenem bi bil ta vodič po »Kozjakovem pogorju« dopolnilo velikega vodiča »Slovenija«.

Vodič toplo priporočamo vsem ljubiteljem lepote naše zemlje, kakor tudi ostala Badiurova dela, z željo, da naši ljudje kar najbolj posejajo Kozjak, to severno mejo naše države, za katero smo se morali pred vojno z germanskim narodom tako boriti.

»Čut lubezni napram dinastiji«, se je med slovenskim ljudstvom dvignil odkar so tigri na vladi, ve povedati brumni škofov list. Nas ta preorientacija onih, ki še dosedaj niso izpregledali in ki so morda še vedno mislili na ono republiko, kateri so z balkona univerze leta 1918, oduševljeno klicali, le samo veseli. Da pa »Slovenec«, ki se postavlja

danes že poleg edine privilegirane ga zaščitnika slovenskega ljudstva za najupravičenejšega branilca dinastije med Slovenci ne bo zrastle do neba, naj pogleda v svojem arhivu številko od dne 18. julija 1914, v kateri bo našel sledeče doslovno pisane vrstice?

»Liberalna stranka je tako monarhična, da ji je oseba vsakega vladarja sveta, vsakega. Sedaj se zgraža ta monarhična stranka nad tem, da je naš deželni glavar izustil stavek: »Mi imamo cesarja po milosti božji, Srbi pa imajo kralja po milosti morilcev.« (Sledi jezuitsko zavito pojasnjevanje gorenjega »fakta«)... Njen monarhični princip pa kulminira v neizrečeni predrznosti, da stavlja imenovanega srbskega kralja Petra v eno vrsto z našim presvitlim cesarjem Franc Josipom I... V parafelo stavlja našega, v časteh in skrbah osivelega cesarja s kraljem Petrom, to je kruto razžaljenje, katero odklanja slovensko ljudstvo z največjim ogorčenjem!

Tako je pisal danes lubezni do Karadjordjevičev prežeti »Slovenec« 1. 1914. in sedaj uči in oporeka nam lubezen do dinastije, ki smo šli zavoljo klicev kralja Petra v kazemate in internacijske taborišča. Da po vsem tem denuncijanti dvigajo glave in stopajo na najodgovornejša mesta baš ni čudno!

Angleški delavci so sklenili 1. maja demonstrirati ob priliki majniških obhodov za načelo: »Balkan Balkancem!« in proti italo-albanskemu paktu. Simpatično gesto angleškega proletariata hvaležno pozdravljamo.

O mariborski delavci in starih vagonih, ki leže brez haska in v škodo državne blagajne po naših postajah, je povedal par tehničnih ugotovitev radičevski poslanec Kelemina in v svojih izjavah zastopal isto stališče kakor mi v našem listu.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Dne 9. t. m. ob 3. popoldne se je vršil ob številni udeležbi deiničarjev XXVII. redni občni zbor Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani. Občni zbor je vodil predsednik banke gosp. dr. P. Defranceschi, ki se je spominjal po kratkem pozdravu navzočih v toplih besedah pokojnega predsednika zavoda g. dr. Karla Trillerja in njegovih nevenljivih zaslug za procvit banke, nadalje pokojnega soustanovitelja, člana uprave g. Urbana Zupanca in uradnika g. Iva Sterleta. Nato je očrtal na kratko splošen gospodarski položaj v naši državi in zlasti v Sloveniji, ki pa nudi še manj ugodno sliko kakor oni v prejšnjem letu; da pa se je kljub temu neugodnemu splošnemu gospodarskemu položaju poslovanje banke v minulnem letu zopet razširilo in znatno povečalo v tekočem letu zaradi prevzema Trgovske banke, d. d. v Ljubljani in njenih podružnic. Povdarjal je nevzdržnost sedanjih davčnih bremen, ki so posebno velika v Sloveniji, ki težko pričakuje

Dr. OETKER-JEVIM BACKINOM

Najboljše in preizkušene recepte pošilja na željo brezplačno in poštne prosto

Dr. OETKER, d. z o. z. MARIBOR.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmodernejše urejena ter izvršuje vsa tiskarska dela od najprostejšega do najmodernejšega. - Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. - Brošure v malih in tudi največjih nakladah. Časopise, revije, mlad. liste.

Okusna oprema ilustrir. katalogov, cenikov in reklam. listov. Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne in srednje šole
Risanke, dnevniki in beležnice.

enotne davčne zakonodaje. Končno je zagovarjal potrebo čim večje štedljivosti, ki mu bo veljala kot predsedniku za glavno načelo.

Nato je obširno razpravljajl generalni ravnotež g. Tykač o poslovanju banke v preteklem letu, navedel zaključne številke, iz katerih izhaja, da se je skupni promet banke povečal v minulemu letu na preko 31 milijard dinarjev, da so narasle vloge na preko 227 milijonov dinarjev, kar vse izpričuje neomajno zaupanje v naš najstarejši slovenski bančni zavod.

Na predlog nadzorstva so se nato soglasno oddrli računski zaključki. Upravnemu svetu se je podelil absolutorij, upravi, ravnotežju in uradništvu pa se je izrekla zahvala. Občni zbor je soglasno sklenil, sprejeti predlog nadzorstva glede razdelitve čistega dobička 6.282.064.50. Din ter določil poleg

statutarnih tantijem 3.999.996 Din za izplačilo osem odstotne dividende v znesku 12 Din na delnico, dodelil 1.304.288.10 Din rezervam, 300.000 Din pokojninskemu fondu, 180.000 Din za remuneracije uradništvu ter sklenil, da se ostanek po 109.632.99 Din prenese na novi račun.

Na občnem zboru so bili izvoljeni v upravni svet dosedanj člani gg.: Makso Antič, Fran Bonač, dr. Peter De Franceschi, Ivan Jelačin ml., Avgust Jenko, dr. Alojzij Kokalj, Ivan Korenčan, Ladislav Pečanka in dr. Edo Šlajmer, na novo pa gg.: Josip Javornik, Viktor Meden, dr. Ernest Rekar in Herbert Woschnagg. Na seji upravnega sveta, vršeči se po občnem zboru, je bil poleg predsednika g. dr. De Franceschija in podpredsednika g. Vodnika izvoljen za podpredsednika g. Viktor Meden. V nadzorstvo so bili izvoljeni gg.: dr. Ivan Bole, dr. Alojzij Kobal, Bela Milič, Viktor Naglas in Anton Skof.

Velikonočna ugodnost!

Našim domačim odjemalcem v čast smo izdelali 1000 parov visokih čevljev iz dobrega črnega boks, novega tipa z zaokroženo špico in močnimi podplati od šte. 39 do 46

za ceno od Din 168.—

v namenu, da razširimo to vrsto čevljev, ki so za vsak sloj, med občinstvom. -- Garantiramo, da so čevlji izdelani iz najboljšega usnja, izdelek dobro poznanega, solidnega podjetja.

Ta ugodnost velja samo do Velike noči.

Detajlna prodaja Carl Pollak d. d.

LJUBLJANA, Dunajska cesta šte. 23.

„Spectrum“ d. d.
INZ. KOPISTA, DUBSKY IN KRSTIC
tvornica ogledal in brušenega stekla
LJUBLJANA VII.
Medvedova ulica 38. Telefon 755.
Zagreb, Beograd, Osijek.
Središnja: ZAGREB.
Zrealno steklo portalno steklo masinsko steklo 5-6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. Fina, navažna ogledala.

Modne kamgarne, ševijote

v veliki izbiri po ugodni ceni
dobite v občno znani nad 50 let obstoječi manufakturni trgovini

R. MIKLAUC

„pri Škofu“, Ljubljana.

(Zunanjim naročnikom se pošilja tudi po pošti.)

Zdrav duh u zdravom tijelu!

Postizava se najsigurnije
upotrebom originalne

„BRAZAY“

FRANCUSKE VINOVICE.

Dobiva se svuda.

**IVAN REBEK
CELJE.**

Tovarna vseh vrst tehnic in ključavničarskih del ter koncesionirana inštalacija vodovodov.

Prejema tudi vsa v to stroko spadajoča popravila.

Orjunaši!
Ne pozabite na
Tiskovni fond!

**Centralne kurjave, ventilacijske
naprave, izvršitev vodovodnih
napeljav in vsa kleparska dela**
oskrbi kulantno tvrdka

L. M. ECKER SINOVA, LJUBLJANA
Slomska ulica 4. Telefon 2933 Inter.

Continental

Obroč ki mnogo prištedi!

Povečane, zelo mehke zračne blazine. Conti-Ballon obroč naredijo vožnjo prijetno. Cestne jame in debeli gramoz prevozi, da skoraj ne občutite, brez posebnega neprijetnega tresenja, s polno brzino. — Črne, trdne gume se izredno malo obrabijo.

Viktor Bohinec, Ljubljana

**Pri vsakem obedu naj bodo na
mizi testenine:**

Hočete imeti dobro kolo?
Kupite si prvovrstne francoske znamke

„AIGLON“

Močno cestno kolo 1650 Din
Luksuzno cestno kolo 1800 Din
Sportno cestno kolo 2000 Din
Dirkalno „Tour de France“ kolo 2200 Din
Žensko kolo 1950 Din

Jako lahki tek, čvrsto in solidno izdelano. — Za vsako kolo jamstvo.

VIKTOR BOHINEC
LJUBLJANA, Dunajska cesta 21

ZLATOROG

Katera gospodinja ne pozna v modrumene škatle pakiranega

Zlatorog terpentinovnega mila,

katero je vsled čudovitega uspeha pri pranju in velike izdatnosti splošno priljubljeno!

Zlatorog terpentinovno milo se izdeluje iz najboljših surovin z dodatkom terpentina, je torej tudi za najfinjšo perilo popolnoma neškodljivo! Zlatorog-terpentinovno milo je najboljše, najdragocenejše, zlato vredno!

Da to simboliziramo in vzbudimo tudi v najširših krogih zanimanje za to neprekosljivo milo, se vpreša od 1. avgusta 1925 v vsaki tisoči komad 10-frank-zlatnik, kateri se pojavi pri vporabi mila. Dosedaj se je našlo že mnogo zlatnikov!

Poizkusite tudi Vi srečo in kupite komad

ZLATOROG
terpentinovnega mila,

perite z njim in pričajte se o njegovi izvanredni kakovosti.

Morda boste tudi Vi našli zlatnik!

GRADBENO PODJETJE
ING. DUKIĆ IN DRUG

LJUBLJANA
Bohoričeva ulica št. 24

„SAVA“

opće osiguravajuće dioničarsko društvo u Zagrebu

ustanovljena od jugoslovenskih denarnih zavodov: Prva hrvatska štedionica, Hrvatska eskomptna banka in Srpska banka d. d. u Zagrebu, Jadransko-Podunavska banka d. d., in Zemljaska banka d. d. v Beogradu, ter Zemljaska banka za Bosnu i Hercegovinu v Sarajevu je prevzela v kraljevini SHS elementarna zavarovanja obče zavarovalnice Assicurazioni Generali v Trstu. Lastni družbeni jamstveni fond brez garancij bank-ustanovitelj okroglo 30 milijonov dinarjev. **Generalno zastopstvo za Slovenijo v Ljubljani, Sv. Petra c. 2** posluje v vseh zavarovalnih strokah.

„CABA“

опче осигуравајуће диони-
чарско друштво у Загребу